

חוק הסדרי משפט ומינהל [נוסח משולב], תשל"ו-1970 *

1. בחוק זה, "צו החלת המשפט" — צו לפי סעיף 11ב לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948.¹ תגובה
2. המקומות הקדושים הנמצאים בשטח תחולתו של צו החלת המשפט, לא יחול עליהם, מיום תחילת הצו, חוק נכסי נפקדים, תש"י-1950.² המקומות הקדושים
3. (א) אדם שביום תחילתו של צו החלת המשפט נמצא בשטח תחולתו והיה תושב בו, לא יראוהו מאותו יום כנפקד כמשמעותו בחוק נכסי נפקדים, תש"י-1950, לגבי נכס הנמצא באותו שטח. אי-נפקדות
- (ב) לענין סעיף זה, אין נפקא מינה אם לאחר תחילתו של הצו נמצא אותו אדם לפי היתר חוקי במקום שהימצאותו בו היתה עושה אותו לנפקד אילולא הוראה זו.
4. אדם שהוא תושב בשטח תחולתו של צו החלת המשפט, לא יודקק בית משפט או בית דין בענין אזרחי לטענה שהוא אויב או נתין אויב, אלא אם נטענה הטענה על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו בכתב. טענת אויבות
5. (א) מקרקעין הנמצאים בשטח תחולתו של צו החלת המשפט, וערב היום שבו עבר השטח להחזקת צבא-הגנה לישראל הם היו מוקנים לאדם אשר שלטונות המדינה שהשטח היה תפוס בידיה למעשה מינו אותו לממונה על רכוש האויב או לבעל תפקיד או תואר דומה, או היו מוקנים לרשות מרשויותיה של אותה מדינה או לגוף שבשליטתה אשר אותו אדם העבירם להם — מוקנים, מיום תחילתו של הצו, לאפוטרופוס הכללי שיעשה בהם כאמור להלן בסעיף זה.
- (ב) האפוטרופוס הכללי ישחרר, בתעודה חתומה בידו, את המקרקעין למי שהיה בעלם לפני שהוקנו לאדם האמור בסעיף קטן (א), או לחליפו של אותו בעל, לפי בקשתם; כל עוד לא שוחררו המקרקעין, יעשה בהם האפוטרופוס הכללי כפי שהוא רשאי לעשות במקרקעין של נעדר לפי פקודת האפוטרופוס הכללי, 1944,³ והוראותיה של פקודה זו יחולו לענין סעיף זה.
- (ג) נרכשו המקרקעין לצרכי ציבור לפי כל חוק לאחר תחילתו של צו החלת המשפט ובטרם שוחררו, ישולמו הפיצויים המגיעים לפי אותו חוק בעד הרכישה לידי האפוטרופוס הכללי שיעשה בהם, בשינויים המחוייבים, בהתאם לסעיף קטן (ב).
- (ד) כללו המקרקעין בנין ציבורי שנבנה לאחר שהוקנו לאדם האמור בסעיף קטן (א) ולפני תחילתו של צו החלת המשפט, יהיו המקרקעין נכסי המדינה, והפיצויים בעדם יחושבו לפי ערך הקרקע בלבד כשהיא פנויה ביום תחילת חוק זה או ביום תחילתו של הצו, הכל לפי המאוחר יותר.
6. חברה שערכ תחילת חוק זה או ערכ תחילתו של צו החלת המשפט, לפי המאוחר יותר, היה לה מקום עסקים בשטח תחולתו של הצו והיא נוסדה על-פי הדין שהיה מוטל על אותו

* נקבע בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום ג' באב תשל"ו (5 באוגוסט 1970) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948.
ס"ח תשכ"ח, עמ' 247; ק"ת תשכ"ט, עמ' 1362; ס"ח תשכ"ט, עמ' 254.
1 ע"ר תש"ח, תוס' א' עמ' 1; ס"ח תשכ"ו, עמ' 74.
2 ס"ח תש"י, עמ' 86.
3 ע"ר 1944, תוס' 1 מט' 110.

שטח בעת ייסודה, רשאית, על אף האמור בפקודת החברות⁴ או בחוק נכסי נפקדים, תש"י—1950, להמשיך בפעולותיה עד תום ששה חדשים מיום תחילת הצו או מיום תחילת חוק זה או עד שהחליט בית המשפט בבקשה שהוגשה לפי סעיף 9 או 10, הכל לפי המאוחר יותר.

חברות — אי-
בפקודת של מנהל
או חבר

7. מנהל או חבר של חברה כאמור בסעיף 6 שרואים אותו לפי חוק זה כאדם שאינו נפקד לגבי נכסיו, יראוהו כאדם שאינו נפקד גם לגבי נכסי החברה, לגבי זכויותיו כמנהל או כחבר בחברה או לגבי פעולות החברה לפי הסעיפים 6, 8, 9 או 10.

חברות — רישום
שעבורים

8. חברה כאמור בסעיף 6 שנחנה משכון או שעבוד על נכסיה, יחולו עליה הוראות סעיף 127 לפקודת החברות בדבר רישום המשכון או השעבוד.

חברות — העברת
נכסים
והתחייבויות
לפי סידור

9. (א) חברה כאמור בסעיף 6, שתוך ששה חדשים מיום תחילת חוק זה או מיום תחילתו של צו החלת המשפט, לפי המאוחר יותר, באה לידי סידור עם חברה שנרשמה בישראל למטרה זו על-ידי חברי החברה האמורה בסעיף 6, כולם או מקצתם, או עם חברה אחרת הרשומה בישראל, להעביר לידיה את נכסיה והתחייבויותיה, רשאית החברה שעמה נעשה הסידור לפנות, תוך שלושה חדשים מיום הסידור, לבית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה בדרך המרצה ליתן צו המאשר את הסידור.

(ב) הודעה על הגשת בקשה לפי סעיף קטן (א) ועל מועד שמיעתה תפורסם ברשומות בנוסח שקבע בית המשפט.

(ג) על סידור לפי סעיף זה יחולו סעיפים קטנים (3), (4), (6), (7), (8), (10) ו-(12) לסעיף 119א לפקודת החברות, בשינויים המחוייבים.

חפיכת חברה
לחברה ישראלית

10. חברה כאמור בסעיף 6, שמקום עסקיה היחיד הוא בשטח תחולתו של צו החלת המשפט וכל מנהליה וחבריה הם תושבי אותו שטח, רשאית, תוך ששה חדשים מיום תחילת חוק זה או מיום תחילתו של הצו, לפי המאוחר יותר, לפנות לבית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה בדרך המרצה ליתן צו ההופך אותה לחברה ישראלית, ובית המשפט רשאי ליתן את הצו בתנאים שייראו לו, לרבות תנאים בדבר הגשת מסמכים לרשם החברות.

חברות — רישום
והעברת נכסים
והתחייבויות
על פי צו

11. (א) (1) חברה אשר ערכ תחילת חוק זה או ערכ תחילתו של צו החלת המשפט, לפי המאוחר יותר, היה לה משרד רשום או מקום עסקים בשטח תחולתו של הצו, והיא נוסדה על פי הדין שהיה מוטל על השטח בעת ייסודה ולא פעלה לפי סעיפים 9 או 10 עד ליום ט' באייר תשכ"ט (27 באפריל 1969) — רשאי שר המשפטים להורות בצו על רישומה בישראל לפי פקודת החברות מן היום שקבע השר בצו; ורשאי הוא להוסיף וליתן בצו כל הוראה בענין רישומה של החברה, מוסדותיה בעת הרישום והמשך פעולתה לאחר הרישום, ובכלל זה הוראה בענין דרך רישומה, צורת התאגדותה כחברה לפי פקודת החברות, מען משרדה הרשום, מועדים לעגינים שהיא חייבת לפעול בהם לפי פקודת החברות והגהלתה אם אין לחברה, בעת הרישום, חברי דירקטוריון או מנהלי עסקים כנדרש על פי פקודת החברות או על פי מסמכי התאגדותה.

(2) הורה שר המשפטים כאמור, ירשום רשם החברות את החברה בהתאם לצו, ורשם החברות והחברה יפעלו בהתאם לכל הוראה שניתנה בצו; לענין כל

⁴ חוקי א"י, כרך א' פרק כ"ב, עמ' 155.

דין ועל אף האמור בתזכיר החברה ותקנותיה, יראו את הענינים שעליהם הורה השר — כהחלטות תקפות של החברה.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפורסם ברשומות.

(ג) רשם החברות רשאי לדרוש מחברה שחל עליה סעיף קטן (א) וממי ששימש בה חבר דירקטוריון או מנהל עסקים ערב מתן הצו לפי סעיף קטן (א), או ממי שנקבע כחבר דירקטוריון או מנהל עסקים מכוח אותו צו, כי יגישו לו העתק מקויים של התזכיר ושל תקנות ההתאגדות של החברה וימסרו לו פרטים ומסמכים נוספים בדבר החברה, אשר לפי הדין היא חייבת לרשום בספריה, לדווח עליהם או להגישם לרשם החברות.

(ד) נכסיה והתחייבויותיה של חברה לפני שנרשמה לפי סעיף קטן (א) יהיו לנכסיה והתחייבויותיה שנרשמה; והוא אם בית המשפט המחוזי בירושלים לא קבע אחרת, מש- נתבקש לכך על ידי אדם שיש לו ענין בדבר או על ידי היועץ המשפטי לממשלה, כדי להגן על מי שהיה לפני הרישום או אחריו בעל זכויות בחברה, נושה שלה או מועסק אצלה.

12. חברה שנרשמה לפי סעיף 11 (א) וטרם הגישה לרשם החברות העתק מקויים של התזכיר ושל התקנות כנדרש בסעיף 11 (ג), יחולו עליה הוראות אלה:

(1) ניהלה החברה, בעת הרישום, עסקים מסוג מסויים בשטח תחולתו של צו החלטת המשפט, יראו סוג עסקים זה, ואותו בלבד, כמצוי בתחום מטרותיה;

(2) כל עוד לא הגישה תקנותיה לרשם החברות, יראו את התקנות שבתוספת השלישית לפקודת החברות כתקנותיה, והוא—אם שר המשפטים לא הורה אחרת בצו;

(3) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) רשאי שר המשפטים להגדיר בצו מה הן מטרותיה של חברה כאמור, והגדרה זו תהא בתקפה כל עוד לא הגישה תזכיר ותקנות כנדרש בסעיף 11 (ג).

חברה שנרשמה על פי צו ולא מטרה תזכיר ותקנות

13. שר המשפטים, או מי שהשר הסמיכו לכך, רשאי ליתן אישור בכתב בדבר מטרותיה של החברה ובדבר כל ענין אחר הנובע מצו שניתן לפי סעיף 11.

אישור השר

14. הוראות סעיפים 6 עד 13, כשינויים המחוייבים, יחולו גם על שותפויות.

שותפויות

15. (א) אגודה שיתופית, שערכ תחילת חוק זה או ערב תחילתו של צו החלטת המשפט, לפי המאוחר יותר, היה מקום פעולותיה בשטח תחולתו של הצו, והיא נוסדה על פי הדין שהיה מוטל על אותה שטח בעת ייסודה, רשאית, על אף האמור בפקודת האגודות השיתויות⁵ או בחוק נכסי נפקדים, תש"ו—1950, להמשיך בפעולותיה עד תום ששה חדשים מיום תחילת הצו או מיום תחילת חוק זה או עד שהחליט בית המשפט בבקשה שהוגשה לפי סעיף 16 (ב), הכל לפי המאוחר יותר.

אגודות שיתופיות — המשך פעולות

(ב) הוראות סעיפים 7 ו-8, כשינויים המחוייבים, יחולו גם על אגודה שיתופית כאמור בסעיף קטן (א).

16. (א) שר העבודה רשאי לקבוע, בצו כללי או מיוחד, הוראות בדבר רישומה של אגודה שיתופית שתבוא במקום אגודה כאמור בסעיף 15, לרבות קביעת תקנותיה, חברה

אגודות שיתופיות, רישום והעברת נכסים והתחייבויות

⁵ חוקי א"י, כרך א' פרק כ"ד, עמ' 336.

ורשויותיה; אגודה שנרשמה על-פי צו כאמור, יראוה לכל דבר כאילו נרשמה לפי פקודת האגודות השיתופיות, ובכל ענין שלא נקבעו לו הוראות בצו, יחולו הוראות הפקודה והתקנות לפיה.

(ב) רשם האגודות השיתופיות יסדיר העברת נכסיה והתחייבויותיה של האגודה כאמור בסעיף 15 לאגודה שנרשמה לפי סעיף קטן (א), ויפנה לבית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה בדרך המרצה ליתן צו המאשר את הסידור; הוראות סעיף 9 (ב) ו-(ג), כשינויים המחוייבים, יחולו גם לענין סעיף זה.

(ג) פעולה כאמור בסעיף זה, כוחה יפה גם אם נעשתה לפני תחילת חוק זה.

הפיכת אגודה
לאגודה ישראלית

17. שר העבודה רשאי לקבוע, בצו כללי או מיוחד, הוראות בדבר הפיכת אגודה כאמור בסעיף 15 לאגודה שיתופית ישראלית, אם כל חברי האגודה וחברי הנהלתה הם תושבי שטח תחולתו של צו החלת המשפט.

רשימות עיסוק –
המשך עד רישוי
ישראלי

18. (א) תושב של שטח תחולתו של צו החלת המשפט, שסמוך לפני תחילת הצו עסק במקצוע, במלאכה או בעיסוק אחר לפי הדין שהיה מוטל על אותו שטח, והעיסוק טעון רשיון לפי חיקוק ישראלי, רשאי להמשיך בעיסוקו עד תום ששה חדשים מיום תחילתו של הצו או מיום תחילת חוק זה או עד שהוחלט בבקשתו לקבלת רשיון לפי החיקוק הישראלי, הכל לפי המאוחר יותר.

(ב) מותר יהיה לתת רשיון לתושב כאמור בסעיף קטן (א) אף אם לא נתקיים בו תנאי מתנאי הכשירות האישית שנקבעו בחיקוק.

(ג) היה מתן הרשיון מותנה לפי החיקוק בתנאים הנוגעים למקום העיסוק, רשאי השר הממונה על ביצוע החיקוק להתקין תקנות שיהיו בהן הקלות, אם לזמן מסויים ואם בדרך אחרת, לענין מקום העיסוק שלפני תחילתו של צו החלת המשפט; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור, רשאית הרשות המוסמכת ליתן את הרשיון לתת הקלות כאמור.

(ד) סעיף זה לא יחול על רשיון לפי חוק כלי היריה, תש"ט–1949⁶, או לפי חוק חמרי נפץ, תשי"ד–1954⁷.

רשימות עיסוק –
רישוי על פי צו

19. (א) תושב של שטח תחולתו של צו החלת המשפט אשר בסמוך לפני תחילת הצו עסק במקצוע, במלאכה או בעיסוק אחר לפי הדין שהיה מוטל על אותו שטח, והעיסוק טעון רשיון על פי חיקוק ישראלי, והוא טרם קיבל רשיון כאמור, רשאי השר הממונה על ביצוע החיקוק הישראלי להורות, בצו, כי יראו את התושב כבעל רשיון מן היום שקבע השר בצו.

(ב) מי שצו לפי סעיף קטן (א) חל עליו, רואים אותו לכל ענין כמי שקיבל רשיון מכוח החיקוק הישראלי החל על המקצוע, המלאכה או העיסוק האחר.

(ג) צו לפי סעיף קטן (א) יפורסם ברשומות.

(ד) השר הממונה על ביצוע החיקוק האמור או מי שהשר הסמיכו לכך, רשאי לדרוש מתושב שחל עליו סעיף קטן (א) כי ימסור על עצמו או על כשירותו פרטים שניתן לדרוש אותם לפי אותו חיקוק.

(ה) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות סעיף 18 ולא לגרוע מהן.

6 ס"ח תשי"ט, עמ' 143.

7 ס"ח תשי"ד, עמ' 64.

20. (א) תושב של שטח תחולתו של צו החלת המשפט שערכ היום שבו עבר השטח להחזקת צבא-הגנה לישראל כיהן כשופט בבית משפט אזרחי או כעורך-דין באותו שטח או בכל חלק של ארץ ישראל שלא נקבע בצו כאמור, יהיה לחבר לשכת עורכי-הדין מיום תחילתו של הצו או מיום תחילת חוק זה, לפי המאוחר יותר.

(ב) שר המשפטים יפרסם ברשומות את שמותיהם של האנשים שסעיף קטן (א) חל עליהם.

(ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות תנאים, לרבות הקלות, לקבלת חברות בלשכת עורכי-הדין בשביל תושב ישראל שהיה תושב של שטח תחולתו של צו החלת המשפט ערב תחילתו והיה כשיר להיות עורך-דין אך לא עסק במקצוע עריכת דין, או התמחה בעריכת דין בשטח כאמור וטרם השלים את תקופת התמחותו.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות תנאים, לרבות הקלות, לקבלת חברות בלשכת עורכי-הדין בשביל תושב ישראל שכיהן, בכל עת שלפני תחילתו של חוק זה, כשופט של בית משפט אזרחי בכל חלק של ארץ-ישראל שלא נקבע בצו החלת המשפט או שהיה שם עורך-דין.

(ה) מי שנהיה לחבר לשכת עורכי-הדין לפי סעיף זה, יהיו לו כל הזכויות ויחולו עליו כל החובות של חבר הלשכה לפי חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.⁸

(ו) מי שנהיה לחבר לשכת עורכי-הדין על-פי סעיף זה, רואים לצורך כל חיקוק גם את תקופת עיסוקו הקודמת בשפיטה או בעריכת דין כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ד), כתקופה שבה עסק בישראל בשפיטה או בעריכת דין, לפי הענין; סעיף קטן זה אינו גורע מן הסמכויות לפי סעיפים קטנים (ג) או (ד).

21. (א) מי שכיום תחילתו של צו החלת המשפט היתה לו בשטח תחולתו זכות בעלות רשומה בפטנט, במדגם או בסימן מסחר, או שביקש לפני אותו יום לרשום לו זכות כאמור, רשאי לבקש, תוך ששה חדשים מיום תחילתו של הצו או מיום תחילת חוק זה, לפי המאוחר יותר, לרשום את זכותו על פי הדין הישראלי, ויראו כאילו הגיש את הבקשה לרישום הזכות על-פי הדין הישראלי ביום שבו הגיש לראשונה את בקשתו לרישום אותה זכות.

(ב) רישום פטנט לפי סעיף קטן (א) לא יגרע מתקפו של פטנט שנרשם בישראל לפי בקשה שהוגשה לפני תחילת חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967.⁹

22. (א) הושלמה בניית יסודותיו של בנין בשטח תחולתו של צו החלת המשפט על-פי היתר בניה שניתן על-פי הדין שהיה מוטל על אותו שטח לפני תחילת הצו, ומסר בעל ההיתר תוך שנה מתחילתו של הצו או מתחילת חוק זה, לפי המאוחר יותר, הודעה לוועדה המחוזית לתכנון ולבניה על רצונו להמשיך בפעולות הבניה, זכאי הוא לקבל היתר בניה לפי הדין הישראלי.

(ב) הועדה המחוזית לתכנון ולבניה רשאית, תוך שלושה חדשים ממתן ההיתר לפי סעיף קטן (א), ולאחר שנתנה לבעל ההיתר הודמגות סבירה לטעון טענותיו, לתקן את ההיתר, לשנותו, לקבוע בו תנאים, לרבות הקלות, או לבטלו, הכל מהטעמים שלפיהם רשאית היא לעשות כאמור לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965;¹⁰ ורשאית היא להתלות את ההיתר עד תום שלושה חדשים מהיום שניתן או עד להחלטתה לפי סעיף קטן זה, לפי המוקדם יותר.

רישום זכויות
בפטנטים ומדגמים

פעולות בניה

8 ס"ח תשכ"א, עמ' 178.

9 ס"ח תשכ"ז, עמ' 148.

10 ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.

(ג) היתר לפי סעיף קטן (א) פטור מתשלום אגרה; הוחל בבניית יסודותיו של בנין כאמור בסעיף קטן (א) אך לא הושלמה בניית יסודותיו לפני תחילתו של צו החלת המשפט, והוגשה בקשה להיתר בניה לפי הדין הישראלי, רשאית הועדה המחוזית לתכנון ולבניה לפטור את ההיתר מתשלום אגרה.

מינוי עובדי ציבור

23. ראש הממשלה רשאי לפטור בתקנות, לזמן מסויים או בדרך אחרת, בני-אדם שהם תושבים של שטח תחולתו של צו החלת המשפט מהוראת כל חוק המתנה מינוי למשרה של עובד ציבור באזרחותו הישראלית של המועמד, ורשאי הוא לענין זה לקבוע הוראות שונות לגבי סוגים שונים של עובדי ציבור.

חוקף היתר
רשיון ורישום

24. רשיון או היתר שניתנו, או רישום שנעשה, מכוחו של חוק זה, אין עוררין על תקפו.

רציפות משפטים
וכו'

25. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, אם בדרך כלל ואם לסוג מסויים של ענינים, הוראות בדבר –

(1) סמכותם העניינית והמקומית של בתי משפט לדון בכל ענין פלילי או אזרחי בקשר לכל מעשה, מחדל או אירוע שחל בשטח תחולתו של צו החלת המשפט בכל עת שלפני תחילתו, לרבות הדיון במשפטים שהיו תלויים ועומדים בבתי המשפט שפעלו באותו שטח והערעור על פסקי-דין שניתנו על ידיהם, וסדרי הדין בענינים אלה;

(2) אכיפתם על ידי בתי המשפט של פסקי דין סופיים ושל צווים והחלטות אחרות שניתנו בענין פלילי או אזרחי בכל עת שלפני תחילתו של צו החלת המשפט על-ידי בתי המשפט שפעלו בשטח תחולתו, וכיצועם של פסקי-דין, צווים והחלטות כאמור על-ידי משרדי ההוצאה לפועל ורשויות אחרות;

(3) הכרה ואישור של מסמכים שהוצאו או אושרו בכל עת שלפני תחילתו של צו החלת המשפט על ידי רשות מן הרשויות שפעלו בשטח תחולתו.

תחולת חוק
בכסי המדינה

26. מיום תחילתו של צו החלת המשפט יחול סעיף 2 לחוק בכסי המדינה, תשי"א-1951, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על בכס של המדינה או של רשות מרשויותיה, אשר שטח תחולת הצו היה תפוש בידיה למעשה והנכס נמצא באותו שטח.

תקופת תקפו
של הוראות
מסויימות

27. כשתפורסם ברשומות הכרזה לפי סעיף 9(ד) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, כי חדל מצב החירום במדינה יחדל תקפם של סעיפים 11, 12, 13, 19, 20(ו), 24 ו-26, ובמקום המלים בסעיף 20(א) "כיהן כשופט בבית משפט אזרחי או כעורך-דין באותו שטח או בכל חלק של ארץ ישראל שלא נקבע בצו כאמור" יבוא "כיהן באופו שטח כשופט בבית משפט אזרחי או היה בו עורך-דין".

הוראות מעבר

28. (א) היתה תחילתו של צו החלת המשפט לפני תחילת חוק זה, יחול סעיף 3 גם על אדם שביום תחילתו של הצו היה תושב בשטח תחולתו אך נעדר ממנו, ובלבד שביום תחילת חוק זה נמצא בו כחוק.

(ב) פעולה משפטית שנעשתה על-ידי האפוטרופוס לבכסי נפקדים לפני תחילת חוק זה והיתה בטלה אילו חוק זה היה עומד בתקפו ביום עשייתה, יראוה כבטלה מיום עשייתה.

29. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו; היו התקנות נוגעות לענין שבחוק אשר שר אחר ממונה על ביצועו, יותקנו התקנות על-ידי אותו שר בהסכמת שר המשפטים.

(ב) בתקנות לפי חוק זה מותר לקבוע הוראות בדבר הארכת מועדים, לרבות מועדים לפי חוק זה וכל חוק אחר, ובדבר תיאום אגרות ופטור מהן.

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים